



INFORME JURÍDIC RELATIU A LA NECESSITAT D'ADJUDICAR A ENVAC IBERIA, S.A EL CONTRACTE RELATIU A LES OBRES PER LA EXECUCIÓ DELS TREBALLS MECÀNICS PER LA AMPLIACIÓ DE LA XARXA GENERAL DE RSU (C/ SANT ANTONI ABAT – C/ SANT CLIMENT) PER LES OBRES DE REURBANITZACIÓ DEL CARRER SANT ANTONI ABAT, AL DISTRICTE DE CIUTAT VELLA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE

Antecedents

Mitjançant sol·licitud d'inici d'expedient de data 15 de gener de 2025, el departament tècnic de Sistemes Tecnològics i Serveis Afectats de BIMSA sol·licita la contractació de les Obres per la execució dels treballs mecànics per la ampliació de la xarxa general de RSU (c/ Sant Antoni Abat – c/ Sant Climent) per les obres de reurbanització del carrer Sant Antoni Abat, al Districte de Ciutat Vella, amb mesures de contractació pública sostenible, amb un pressupost base de licitació de 21.045,36 euros (IVA exclòs) i un Valor Estimat de Contracte de 21.045,36 euros (IVA exclòs).

BIMSA ha de contractar les Obres per la execució dels treballs mecànics per la ampliació de la xarxa general de RSU (c/ Sant Antoni Abat – c/ Sant Climent) per les obres de reurbanització del carrer Sant Antoni Abat, al Districte de Ciutat Vella.

En aquest sentit, cal posar de manifest que ENVAC és l'empresa que ha fet el desplegament de la xarxa de RSU en l'àmbit del barri de Sant Pere-Santa Caterina i la Ribera.

El sistema de control és el que determina el correcte funcionament del sistema o procés de recollida. Aquest sistema de control, disposa d'unes característiques intrínseques que el fan incompatible amb altres disponibles en el mercat. És un desenvolupament propietat d'ENVAC, degudament personalitzat per al conjunt de la central de recollida neumàtica i de la xarxa corresponent.

El sistema de control instal·lat en aquestes ubicacions ha de ser el mateix que existeix a la planta de recollida pneumàtica, que presta servei, propietat d'ENVAC.

El software ENVAC, està realitzat amb la idea de minimitzar els costos energètics de tot el sistema. Per això és indispensable que les línies de control, estiguin preparades per aquest software. És a dir, els busos de comunicacions han de ser compatibles amb els programes informàtics que controlen la central i la xarxa per assegurar el correcte funcionament del sistema.

Els únics elements que es poden connectar a la xarxa o a la central de recollida pneumàtica que assegurin el correcte funcionament del conjunt de la instal·lació són los fabricats i distribuïts per ENVAC.



ENVAC només pot garantir aquells elements subministrats i instal·lats sota el seu consentiment.

Per aquests motius hauria de ser ENVAC qui realitzi l'obra d'instal·lació dels elements de xarxa, atenent a l'exclusivitat tècnica dels components i la tecnologia, a fi efecte d'assegurar el correcte funcionament de la xarxa i per evitar sobre costos al conjunt per adaptacions i correccions a l'actual sistema planificat així como per a donar continuïtat a les garanties del conjunt de la instal·lació.

Fonamentació jurídica

El servei objecte del present informe s'ha de realitzar de forma exclusiva per part de l'empresa ENVAC IBERIA, S.A, per la qual cosa, a efectes de contractar els serveis de referència, s'ha d'articular un procediment negociat sense publicitat, de conformitat amb els següents fonaments jurídics.

1.- Regulació legal del procediment negociat sense publicitat a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (en endavant LCSP).

La LCSP estableix els principis rectors de la contractació pública, articulant l'adjudicació dels contractes públics sota els principis de publicitat, lliure concurrència, igualtat de tracte i no discriminació, entre d'altres. No obstant això, la Llei estableix una excepció als principis de la contractació, el procediment negociat sense publicitat regulat a l'article 168 de la LCSP. Aquest procediment, en tant que suposa una limitació dels principis de la contractació pública, la doctrina ha establert que la seva aplicació té caràcter excepcional i només resulta procedent quan concorren les causes taxades previstes a la Llei.

Als efectes que ara interessa, estableix l'article 168 de la LCSP que:

“Los órganos de contratación podrán adjudicar contratos utilizando el procedimiento negociado sin la previa publicación de un anuncio de licitación únicamente en los siguientes casos:

a) En los contratos de obras, suministros, servicios, concesión de obras y concesión de servicios, en los casos en que:

2.º Cuando las obras, los suministros o los servicios solo puedan ser encomendados a un empresario determinado, por alguna de las siguientes razones: que el contrato tenga por objeto la creación o adquisición de una obra de arte o representación artística única no integrante del Patrimonio Histórico Español; que no exista competencia por razones técnicas; o que proceda la protección de derechos exclusivos, incluidos los derechos de propiedad intelectual e industrial.

La no existencia de competencia por razones técnicas y la protección de derechos exclusivos, incluidos los derechos de propiedad intelectual e industrial solo se aplicarán cuando no exista una alternativa o sustituto razonable y cuando la ausencia de



competencia no sea consecuencia de una configuración restrictiva de los requisitos y criterios para adjudicar el contrato.

Aquest procediment que deriva de la normativa europea¹, es configura com una excepció dels principis de publicitat, lliure concurrència i igualtat de tracte i no discriminació, que s'ha d'utilitzar amb caràcter excepcional. Derivat d'aquesta excepcionalitat, cal que l'òrgan de contractació justifiqui i acrediti que és impossible promoure la concurrència perquè objectivament només existeix una empresa que pugui encarregar-se de l'execució del contracte, i no es pot considerar que concorri una raó tècnica determinant de l'exclusivitat quan, a més d'existir alternatives o substituïts raonables en el mercat, l'exclusivitat sigui conseqüència d'una restricció artificial dels paràmetres de la contractació, exigint en els plecs uns requisits tècnics que només pot complir una empresa determinada. Així, en quant a la necessitat de motivació d'aquesta exclusivitat, s'ha pronunciat la **Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, de 14 de setembre de 2004, a l'assumpte Comissió/Itàlia, C-385/02**, segons la qual:

“el artículo 7, apartado 3, letra b), de la Directiva autoriza el recurso al procedimiento negociado, sin publicación previa de un anuncio de licitación, para las obras cuya ejecución, por razones técnicas, sólo puede encomendarse a un empresario determinado. Las disposiciones del artículo 7, apartado 3, de la Directiva que autorizan excepciones a las normas que pretenden garantizar la efectividad de los derechos reconocidos por el Tratado CE en el sector de los contratos públicos de obras, deben ser objeto de una interpretación estricta, y la carga de la prueba de que existen realmente las circunstancias excepcionales que justifican la excepción incumben a quien quiera beneficiarse de ellas (véanse, en este sentido, las sentencias de 18 de mayo de 1995, Comisión/Italia, C-57/94, Rec. p. I-1249, apartado 23, y de 28 de marzo de 1996, Comisión/Alemania, C318/94, Rec. p. I-1949, apartado 13). De ello se desprende que las autoridades italianas deben probar que existían razones técnicas que hacían necesaria la adjudicación de los contratos públicos controvertidos al empresario encargado del contrato inicial”.

¹ Directiva 2014/24/UE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 26 de febrero de 2014, sobre contratación pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE. Considerant 50:

“En razón de sus efectos perjudiciales sobre la competencia, los procedimientos negociados sin publicación previa de un anuncio de licitación deben utilizarse únicamente en circunstancias muy excepcionales. Las excepciones deben limitarse a aquellos casos en que la publicación no sea posible, bien por razones de extrema urgencia provocada por acontecimientos imprevisibles y no imputables al poder adjudicador, bien cuando esté claro desde el principio que la publicación no generaría más competencia o mejores resultados de contratación, por ejemplo porque objetivamente solo haya un operador económico que pueda ejecutar el contrato. Este es el caso de las obras de arte en las que la identidad del artista determina intrínsecamente el valor y el carácter únicos del propio objeto artístico. La exclusividad puede también surgir por otros motivos, pero solo las situaciones de exclusividad objetiva pueden justificar el recurso al procedimiento negociado sin publicación, siempre que la situación de exclusividad no haya sido creada por el propio poder adjudicador con vistas al futuro procedimiento de contratación”.



De la mateixa forma s'ha pronunciat la Sala del Contenciós Administratiu, del **Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la seva Sentència de data 9 de març de 2016**, en la que s'al·ludeix a la idea del caràcter excepcional i taxat del procediment negociat sense publicitat, la qual cosa exigeix que la seva utilització es fonamenti en la concurrència i acreditació, clara i manifesta, de que es dona el supòsit de fet d'exclusivitat o de raons impeditives de la concurrència que duguin a terme l'excepció de licitació oberta o restringida.

2.- Respecte de l'exclusivitat de ENVAC IBERIA, S.A. per a la contractació de les Obres per la execució dels treballs mecànics per la ampliació de la xarxa general de RSU (c/ Sant Antoni Abat – c/ Sant Climent) per les obres de reurbanització del carrer Sant Antoni Abat, al Districte de Ciutat Vella, amb mesures de contractació pública sostenible.

Sobre aquesta qüestió cal apuntar que ENVAC és l'empresa que ha fet el desplegament de la xarxa de RSU en l'àmbit del barri de Sant Pere-Santa Caterina i la Ribera.

El sistema de control és el que determina el correcte funcionament del sistema o procés de recollida. Aquest sistema de control, disposa d'unes característiques intrínseques que el fan incompatible amb altres disponibles en el mercat. És un desenvolupament propietat d'ENVAC, degudament personalitzat per al conjunt de la central de recollida neumàtica i de la xarxa corresponent.

El sistema de control instal·lat en aquestes ubicacions ha de ser el mateix que existeix a la planta de recollida pneumàtica, que presta servei, propietat d'ENVAC.

El software ENVAC, està realitzat amb la idea de minimitzar els costos energètics de tot el sistema. Per això és indispensable que les línies de control, estiguin preparades per aquest software. És a dir, els busos de comunicacions han de ser compatibles amb els programes informàtics que controlen la central i la xarxa per assegurar el correcte funcionament del sistema.

Els únics elements que es poden connectar a la xarxa o a la central de recollida pneumàtica que assegurin el correcte funcionament del conjunt de la instal·lació són los fabricats i distribuïts per ENVAC.

ENVAC només pot garantir aquells elements subministrats i instal·lats sota el seu consentiment.

Per aquests motius hauria de ser ENVAC qui realitzi l'obra d'instal·lació dels elements de xarxa, atenent a l'exclusivitat tècnica dels components i la tecnologia, a fi efecte d'assegurar el correcte funcionament de la xarxa i per evitar sobre costos al conjunt per adaptacions i correccions a l'actual sistema planificat així como per a donar continuïtat a les garanties del conjunt de la instal·lació.



Adicionalment, tal i com ha posat de manifest la Direcció Tècnica de Sistemes Tecnològics i Serveis Afectats en el seu informe de data 20 de desembre de 2024, , ENVAC es l'empresa constructora de la xarxa de recollida pneumàtica de residus de RPRSU a la que es connectaran la nova instal·lació, per tant es poden detallar els següents aspectes que fan que sigui aquesta empresa la única possible d'instal·lar els elements que constitueixen el conjunt d'escomesa i instal·lació interior al edifici:

- El sistema de control és el que determina el correcte funcionament del sistema o procés de recollida. Aquest sistema de control, disposa d'unes característiques intrínseques que el fan incompatible amb altres disponibles en el mercat. Es un desenvolupament propietari de ENVAC, degudament personalitzat per al conjunt de la central de recollida pneumàtica i la xarxa corresponent.
- El sistema de control instal·lat en aquestes ubicacions ha d'esser el mateix que existeix a la planta de recollida pneumàtica, que presta servei al edifici, propietat d' ENVAC.
- El software ENVAC, està realitzat amb la idea de minimitzar els costos energètics de tot el sistema. Per això és indispensable que els quadres de control, estiguin preparats per aquest software. Es a dir, el programari instal·lat als mateixos a de ser compatible amb les programes informàtics que controlen la central i la xarxa. Aquest programari sol pot ser desenvolupat i instal·lat per ENVAC i sol funciona correctament en equips fabricats per ENVAC.
- En aquest moment està passat tot el cablejat (comunicacions, elèctric i pneumàtic) pel costat de la xarxa de canonades. Realitzar un canvi de tecnologia, comporta un canvi de cablejat, autòmats programables, quadres de control, i la resta del conjunt de l'electrònica d'operació de tot el sistema ja instal·lat, amb el consegüent sobre cost de l'actuació.
- Les bústies d'ENVAC són de disseny propi i patentat no essent disponibles per a ningú altre proveïdor o distribuïdor. Aquesta bústia està preparada per disposar en el seu interior de tots els elements electromecànics necessaris per al seu correcte funcionament. Aquests elements son disseny específic de ENVAC pel que son els únics garantits. ENVAC no pot garantir el funcionament d'equipaments d'altres models o fabricants.
- Els únics elements que es poden connectar a la xarxa o a la central de recollida pneumàtica que assegurin el correcte funcionament del conjunt de la instal·lació son els fabricants i distribuïts per ENVAC.
- En altres sectors dels barri de la Ribera al districte de Ciutat Vella, ja està instal·lada aquesta bústia. Realitzar el canvi en aquests moments, suposarà un futur increment en el manteniment de les mateixes, a part de trencar el conjunt estètic de tot el sector.
- ENVAC només pot garantir aquells elements subministrats i instal·lats sota el seu consentiment.

L'expressada circumstància, doncs, determina la necessitat de BIMSA de contractar l'esmentat servei mitjançant un procediment negociat sense publicitat, a l'empara de l'article 168.a) de la LCSP.



**Ajuntament
de Barcelona**

BIMSA, Barcelona d'Infraestructures Municipals

Per tot l'esmentat, qui subscriu,

INFORMA favorablement l'aplicació del procediment negociat sense publicitat per a la contractació de les Obres per la execució dels treballs mecànics per la ampliació de la xarxa general de RSU (c/ Sant Antoni Abat – c/ Sant Climent) per les obres de reurbanització del carrer Sant Antoni Abat, al Districte de Ciutat Vella, amb mesures de contractació pública sostenible, a favor de ENVAC IBERIA, S.A, així com el contingut i prescripcions del Plec de Clàusules Administratives Particulars que regeix la licitació, atès que els mateixos estan conformes amb la legislació de contractes.

Lara Calvo Martí

Cap de Contractació d'Espai Públic i Sistemes Tecnològics

Barcelona, a en la data de la signatura electrònica.